

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1837. 29. April.

17ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Pehterburges. Kreewu semneeku awihses stahsta: Tambowes gub-bermenti leelas muischas aprinki dauds skahdes un nelaines zaur lahzi bija notizis, kas lohpeem un zilwekeem uskritte, tohs plehfdams gabbal' gabbalds. Tad no schehliga prahta wezs, gohdigs semneeks, Bulatow wahrda, effoht ap-nehmees, lahscham gallu taishit, lai winnam arri deesinn ka gruhti nahktu. Dewahs tadeht drohschi ar sawu biffi mescha un nehme sawu behrna-behrnu, puiku no 12 gaddeem, Jonnow ar wahedu, lihds, bet scham zittu ne ko ne dewe rohka, ne ka zirri. Ne zif tahl staigajuschi, winni jau eeraug swehru; wezzajs, tuhda ar biffi pee waiga, winnu gribb noschaut, bet par nelaimi biffe paleef neschahweja un lahzis azzumieklis winneem tuwumâ un ruhfdams wezzam metahs wiru. Puika, tik to redsedams, lahscham ar sawu zirri uskriht un tam pirmâ lahga pahr kreisu azzi un ohtra pahr galwas wirsu, zif ween spehji, eezeht. Bet zaur to lahzis paleef dusnigs, wezzu atnenn un nu pascham masinam taisahs wirsu eet, bet schis ar zirteneem ween winnu sanemm, deggunu winnam schekel puschu un arri pa meesahm winnu ta sakappa, ka us weetas nogreeschahs un ar warrenu ruhkschanu atpaklat skreij mescha. Wezzajs, zaur tahm leelahm bailehm un ta neganti sakohsts, gan wehl apgihbis gulleja pee semmes, bet puika preezigi lehze zeema, luhdse zittus wihrus palihza, un schee paklaufidami, nesse wezz-tehmu us mahjahm, fur winnu labbi apkohpe, ka atkal drihs palikke wessels. Pahri simts kohlu no tahs paschas weetas wehl to deenu atradde lahzi nosprahguschu. — Keisers, zaur gubernatoru dabujis sinnaht, kas bija notizis, no schehligas firds pawehleja, lai puikam par to drohschu un samannigu prahtu, ar ko sawu tehwa-tehmu isglahbis, dohd sudraba gohda-sihmi pee kruhts nessamu un ar to wies rakstu: "Par to, ka zilweku isglahbe no nahwes breefsmahm."

Tahs paschas awihses stahsta: Wilnas aprinki dsihwo muischneeks, kam ne kahda skahde nau notikkusi zaur teem nikneem tahrpeem, kas ruddenti rudsu-lakus tik neschehligi pohsta. Tas aplaisa to sehlu labbu laiku preeksch sehkschanas ar sakappateem waiwarineem, un raugi! winna lauks paleef salsch un nenokeshihts no tahrpa, kaut wissapfahret kaiminu lauki nopohstiti. Weens teefas-kungs no Wilkomires bija nosuchtihes schohs laukus apraudsht, un no ta muischneeka wehl dabujja to sinnu, ka tas jau 17 gaddus to effoht ismehgina-

jis, un pateesi geldigu atraddis. Rahdu mehnesi preefsch fehshanas ta fehkla tohp fajaukta ar fappateem waiwareem, un wehl pahri deenas, pirms isfehji, apdurta (apsprausta) ar waiwaru krubmineem. Tà lauks tohp pateefigi pafargahs prett niknu pohstitaju. To redseja pehrn ie fcha kunga semneeki. Schee us to pakaudamees, fa agra falna tahrpu nihzinahs, apfehja sawus laukus wehli; bet winnu lauki tikke noehsti, un kunga laukeem ne kas ne kaiteja. — Wehl fakka: waiwari ie waffaras-taikâ geldigi effoht, kad lohpi bischo, prohti, kad tohs ar uhdeni appazzina, kurrâ waiwarini wahriti. Tà patt iskafiti waiwarini derrigi effoht prett pellehm un schurfahm.

C. M—r.

Is Nihges. (27. April.) Bestdeena fahje muhsu Daugawas tiltu likt un rihte jau pawissam ar to buhs gattaw.

Is Jelgawas. Ak tawus pluhdus! — Tik warreni uhdens tur wehl ne kad ne effoht audsis, ne kâ schai pawassarâ, no 4tas lihds 8tai April; tà tur ie wezzi laudis fakka; jo scho reis fahje lihds 14 pehdas pah sawu wezzu tekku, tà ka wissapfahrt pa 8 lihds 9 wersies tabtumâ wissi lauki un pilssehtâ paschâ drihs wissas eelas bija appafsch uhdens. Sinnams, zaur to bija dauds behdu laudim turu un taht; bet Deews schehtigi irr palihdsejis tahs pahrzeest, — palihdsejis arri zaur mihligeem, schehlfirdigeem zilwekeem, kas daschâ deenâ no rihta lihds wakaram ar laiwahm apfahrt brauze, nelaimigus glahbt, bailigus eedrohschinahst un nabbageem maies peewest. Birgeri lihds tuhstohsch zilwekus no semmehm usnehme pilssehtâ, un schehtigâ prahâ iddeen isdallija wairak kâ 4000 mahzjinus maies, un t. j. pr. — No 8tas April fahje pluhdi eet masumâ, kamehr 12tâ jau drihs pawissam bija beiguschees.

Is Birschu muischas, Kursemmê. Zât 13tâ Merz Birschu-muischas Pilskalna mahjâs nelaimie ar schaujameem riškeem notikke. Saimneeka dehls, 8 gaddus wezs, jitteem ne nomannoht eenahje fleht un gribbeja tehwa plinti no fakta ais skapja iswilt. Par nelaimi gailis kur peedausahs, plinte sprahgst wakkâ, schahwens behnam taisri zaur peeri eet, un to no weetas noschaun. Nelaimiga mahte ne fenn wehl bija atnessust scho plinti no istabas us flehts, lai behri to ne nemm rohkâ. Pats tehws to reis bija Nihgê. — Nihki kautini, fapeh; juhs sawâs mahjâs turreet peelahdetas plintes? — Jums irr schehl schaweni ischaut, bet woi jums ne buhs wehl wairak schehloht sawu behrnu un lihdszilweku dschwibu un wesselibu? No schaujameem riškeem mums buhs wairak fargatees ne kâ no ugguns.

L.

Is Mattischu draudses, Widsemmê. Mehš jaw weenreis effam sinnu dewuschji, kâ Mattischu draudse tahs bihbeles-beedribas gadda-deena basnijâ tikke swehtita; tà nu mehš atkal sinnu dohdam no kahdas preezigas deenas, ko effam Deewa nammâ swehtijuschji. Schi deena bij' puhpuku-swehtdeena, kurrâ schahs draudses jaunekli paschi sawu tizzibu eelsch Kristus apleezinaja, un par peeauguscheem draudses lohzeekteem tikke usnemti. Isgahjuschôs gaddôs gan mahzitais ar wisseem saweem mahzibas-behrneem no mahzitaja muischas lihds basnijai, swehtas dseefmas dseedadami, kahjam gahje un pats eewedde sawus mahzektus Deewa nammâ. Lai nu gan tas schoreis tà ne bija, tapeh;

ka mahzitais pats tà fà pawahjfeh bija, tomehr preeks bija leels, fad no pehrmindereem eewestti tee 81 jaunekli pa basuizas durrim eenahze, un wiffi peeaugufchi tohs fanehme ar 540tu dseefnu: "Deews mihligi man aizina" un t. j. pr. Mahzitais tad, tà fà jaunâ ammatâ-grahmatâ irr nospreests, papreeksch runnaja us teem jaunekleem, tohs pamahzidams, ka teem nu buhschoht nolikt wiffu behrnu-buhschanu, un ka teem nu ne ween fà peeauguscheem, bet wiffwairak fà ihsteneem Kristus mahzeleem buhschoht eefahkt dshwoht, kas paschi labprahht, bes kahdas peespeefchanas, Kristus fwehtâs pehdâs staiga. Tad arr tohs wezjakus un wiffu draudsi passubbinadams, lai tee mihligi fanemtu schohs sawus behrnus un teem par labbu preekschsihmi eeksch kristigas tizzibas un mihlestitibas dshwotu, — tee jaunekli sawus grehkus preeksch Deewa isfuhdseja, un mahzitais tad teem Deewa wahrâ pasluddinaja peedohschanu to grehtu. Spreddiki mahzitais fazzija pahr fwehtdeenâs ewangeliumu Matt. gr. 21, 1—9., un parahdija, ka tâpat fà Kristus Jesus darrija, arridsan mums peenahkâhs ne ween eeksch tahdahm leetahm Deewam paklausiht, kas mums pehz prahta irr, bet arr' eeksch tahdahm leetahm, kas mums gruhiti leekâhs isdarrijamas. Weidsoht tad mahzitais wehl peeminneja, ka taggad mums wisseem gruhes krustis no Deewa effoht nolikts, jo gan driht ne weena mahja draudse ne effoht, kur ne buhtu kahds truhkums, kurrâ fainneeks jeb kalps ne behdatohs par to, kur winsch nems deenisku maisi sawai faimei un saweem behrneem, kur winsch nems barribu saweem kustoneem, bes kurreem tak winsch peetikf ne warr. Ifkatsr lai tadeht sawas truhkuma-behdas tà panessohht, fà Jesus Kristus sawu krustu irr neffis, un wezjaki lai jaunekleem dohdohht labbu preekschsihmi eeksch tizzibas un eeksch mihlestitibas, eeksch paklausifchanas un eeksch pazeefchanas. — Kamehr schis mahzitais strahda Mattischôs, winsch irr jauneklus eefwehtijis: 1833 gaddâ: 145, 1834 gaddâ: 168, 1835 gaddâ: 93, 1836 gaddâ: 84, 1837 gaddâ: 81, kohpâ: 569. — Tannis 4 pirmôs gaddôs gan wehl bija kahdi, kas ne warreja grahmatu lassiht; bet schat gaddâ starp teem 81 jaunekleem tik ween diwi bija, kas ne lassija, weens puifis, kam no masahm deenahm bija tik wainigas azzis, un weena meite, kas no masahm deenahm tik nespehziga un sehredsiiga bija, ka tohs ne warreja grahmatâ mahziht. Ischetri jaunekli ne tikke penemti, tapehz ka tee ne lassija. W. G.

No Laudones draudses, Widsem mê. (Gtâ Awril.) Pee mums taggad tahds leels uhdens, fà wezzi laudis ne peemin to redsejufchi. — Laudoneete, masa uppite, kas teff garr basuizas muischu un leelu muischu, papreeksch pluhde un pahri gahfdamees pahr dambehtu krastu leelas muischas pagalmâ, kas semmakâ weetâ, ar tahdu warru dewehs, ka akwinainu, stipri muhrehu sehtu apgahse, — pagalmu, brenkufschî un leelu muischas dahrsu ar saweem pluhdeem pildija un tad, pa jaunu zektu, ar sawu wezzu draugu, Niweeksti, kohpâ nahze. — Sinnams, ka zaur to dascha flahde notikke. — Tad arri sahze Niweekste, ar leelahm dusmahm, sawus krastus pahrfahpt, — apmekleja, — fo tehwi tehwi ne bija redsejufchi, — jo augstakas weetas ne fà lihds schim, — aisdsinne, ruhfdama, zittus lautinus ar behrneem un lohpeem no sehtahm us meschu irr fà gribbedama ehkas woi apriht, woi ismasgahht. — Winapuff Niweekstes, pee pahrzekka-

mas weetas, rohnahs kahda pufsmuischa, kas pakalnâ buhwehta; — arri lihds turren issteepe uppe sawas uhdens-mehles un pildija laidaru ar sawu baggatibu, tâ ka ar laiwahm bija ja eet us kuhim. — Za skahde, ko Niweekste padarrijusi, irr leela. — Pluhdi rahwe lihds ar sewi dauds malkas, kas pee krasta bija uskrauta, zittu atpakkat dsinne us meschu, — tâ ka lauschu seemas pubhinsch parwelti, un schogadd ne dsihf' ne puffi no tahs malkas us Nihgi, ko dohmaja aiswest. Bes tam aisnesse uppe no Sawenes-muischas jamu, leelu schkubni; — pee zitteem semneekseem apflizhinaja awis, — isposhtija bischu-kohtus, seenu kaudses un arri nehme lihds ar sewi zilweka-meesu, ko ne warreja iswilft, kad laiwa ne bija pee rohkas. — Lai augstajs Deews eepreezina tohs behdigus, — palihds teem, kas truhkumâ krittuschji; — jo no Winna nahk wiffa labba dahwana un pilniga dahwinaschana! — Zo winsch jaw taggad parahda; — jo laizinsch ittin files un augligns, isdewigns fehjai un sahlei, tâ ka laudis drihs warrehs isdsiht sawus lohpus, kam jaw barribas truhkums. —

.....dt.

S l u d d i n a s c h a n a.

Gaujenes basnizas walfi taggad weena draudses skohla eetaisama. — Kad nu tur tahds skohlmeisteris wajadnigs, kas ne ween pee behrnu mahzischanas derrigs, bet kas arridsan us ehrgelehm mahk spehleht un kas par kesteri warreću palikt; tad wiffi, kas tahdu ammatu grihb usnemt, teek aiginati: lai ar sawahm parahdischanahm us 16tu Juni mehnescha deenu Gaujenes basnizas funga muischâ fanahk.

Sinna, jif naudas 27. April-mehn. deenâ 1837 eefsch Nihges makfaja par daschahm prezzehm.

War	Makfaja:	Sudr. nauda.		War	Makfaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1	puhru rudsu, 116 mahrziaus smaggu	1	15	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	—	tabaka	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	90	—	sweefta	1	80
—	ausu	—	70	—	dselset	—	65
—	strau	1	50	—	linnu, frohna	2	—
—	rupju rudsu = miltu	1	5	—	brakka	1	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	1	50	—	kannepu	—	80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	20	—	schichtu appinu	3	—
—	meeschu = putrainu	1	50	—	neschichtu jeb prezzes appinu	1	75
—	eefala	1	—	—	muzzu filku, eglu muzzâ	7	—
—	linnu = sehklas	2	50	—	lasdu muzzâ	7	25
—	kannepu = sehklas	1	50	—	smalkas fahls	4	25
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	4	50	—	rupjas baltas fahls	4	50
barrotu	wehrschu gallu, pa pohdu	1	—	—	wahiti brandwihna, puffedegga	7	—
				—	diwdegga	8	—

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 358 kapeikeem warra naudas.

Lihds 27. April pee Nihges irr atnahkuschji 118 fuggi un aisbraukuschji 3.

Drihw drikkcht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napierky.